

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ.Δ/νση : Χαρ. Τρικούπη 6-10
Ταχ.Κώδικας : 10679, Αθήνα
Πληροφορίες : Κ. Γκαμπέτα
Τηλέφωνο : 2131339773
E-mail : yp.synt.grammateia@minfn.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ. Παρασκευά Κουκουλόπουλο
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στη με αριθμ. πρωτ. 2170/02.01.2026 ερώτηση.

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ 2170/02.01.2026 ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Παρασκευάς Κουκουλόπουλος, σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθμ. πρωτ. 3916 ΕΞ 2026/12.01.2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Συνημμένα: Ένα (1) έγγραφο

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα
4. Υπηρεσία Συντονισμού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ

Ταχ. Δ/ση : Μέρλιν 5 (6^{ος} όροφος)
Τ.Κ. : 106 71, Αθήνα
Τηλ. : 2107546645
Email : diokitis.dam@minfin.gr

ΠΡΟΣ:
Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών

Θέμα: **Απάντηση στην υπ' αρ. 2170/02.01.2026 Ερώτηση του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου με τίτλο «Αναπάντητα τα ερωτήματα για την απελπιστικά χαμηλή απορρόφηση του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ) και ειδικότερα για τις πληρωμές σε συμβούλους και εξ Αθηνών καταρτίσεις»**

Σχετ.: Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου με αρ. 2170/02.01.2026.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

Ερώτηση 1

Το Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (Πρόγραμμα ΔΑΜ) αποτελεί ένα νεοσύστατο Πρόγραμμα της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ 2021-2027. Ως εκ τούτου ξεκίνησε από μηδενική βάση καθώς δεν συνδέεται με έργα από την προηγούμενη περίοδο εφαρμογής του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Οι χρηματοδοτήσεις του Προγράμματος ΔΑΜ ενεργοποιήθηκαν στο 2ο εξάμηνο του 2022 (μετά τη διενέργεια της 1ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης) και αφορούν επενδύσεις και έργα θεματικά/τομεακά στοχευμένα, σύνθετα, καινοτόμα και πολυεπίπεδα, με στόχο την παραγωγική αναδιάρθρωση των τοπικών οικονομιών στις επηρεαζόμενες περιοχές.

Ως αποτέλεσμα, ο χρόνος που απαιτήθηκε για την ενεργοποίηση των μηχανισμών υλοποίησης, την προετοιμασία και ωρίμανση των έργων από τους Δικαιούχους, την επίλυση ποικίλων θεσμικών ζητημάτων ή/και εκκρεμοτήτων για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης ήταν μεγαλύτερος συγκριτικά με τα λοιπά Τομεακά, Περιφερειακά ή τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας του ΕΣΠΑ, γεγονός που επηρέασε και την απορρόφηση των δαπανών.

Ωστόσο, έχουν ήδη ενεργοποιηθεί σημαντικές δράσεις των Προτεραιοτήτων του Προγράμματος, ενώ με την Αναθεώρηση που πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο του 2025 χωρίς να μεταβάλλεται η στρατηγική στόχευσή του, εξυπηρετούνται με αποτελεσματικότερο τρόπο οι νέες προκλήσεις και αλλαγές που επήλθαν κατά τον χρόνο που μεσολάβησε μεταξύ της Έγκρισης και Έναρξης υλοποίησης του Προγράμματος (2022) και του χρόνου της Ενδιάμεσης Επανεξέτασης (2025).

Επιπλέον, στο πλαίσιο της αναθεώρησης αντιμετωπίστηκαν θέματα διαχειριστικής φύσης (π.χ.

ομαδοποίηση δράσεων, ενσωμάτωση νέων πεδίων παρέμβασης, κ.ο.κ.), τα οποία αναμένεται να βελτιώσουν την ευελιξία του Προγράμματος και να διευκολύνουν την υλοποίηση των επιμέρους δράσεων.

Παράλληλα, έχουν πραγματοποιηθεί σε όλες τις περιοχές ποικίλες ενημερωτικές εκδηλώσεις με στόχο την βέλτιστη κινητοποίηση και τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα των τοπικών φορέων, των δυνητικών δικαιούχων και των ωφελομένων.

Ερώτηση 2

Η πορεία του Προγράμματος ΔΑΜ εξελίσσεται πλέον με σαφή δυναμική επιτάχυνσης.

Οι τρέχουσες εντάξεις (~53% με ημερομηνία αναφοράς 02.01.2026) και οι νομικές δεσμεύσεις (συμβάσεις) έργων (~38% με ημερομηνία αναφοράς 02.01.2026) αποτυπώνουν την πραγματική κινητοποίηση των διαθέσιμων πόρων και τη δυναμική της υλοποίησης των ενταγμένων έργων.

 Οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από το Πρόγραμμα ΔΑΜ μέχρι σήμερα ανέρχονται συνολικά σε **128,9 εκατ. ευρώ**. Εξ αυτών, **87,2 εκατ. ευρώ (ποσοστό 68%)**, αποδόθηκε σε δικαιούχους πλέον των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα και αφορούν κυρίως σε:

- Ενισχύσεις επιχειρήσεων όλων των μεγεθών, στο πλαίσιο προσκλήσεων προώθησης της επιχειρηματικότητας, σε όλες τις περιοχές εφαρμογής των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ).
- Παρόχους υπηρεσιών που σχετίζονται με την εκπόνηση μελετών, την παροχή τεχνικής υποστήριξης, την υλοποίηση δράσεων δημοσιότητας, αξιολόγησης, παρακολούθησης και διαχείρισης έργων του ΠΔΑΜ.
- Φορείς που υλοποιούν δράσεις κατάρτισης, επανακατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στις περιοχές μετάβασης.

Ερώτηση 3

 Από το συνολικό ποσό των δαπανών ύψους **87,2 εκατ. ευρώ** που έχουν πραγματοποιηθεί (στοιχεία 02.01.2026) στο πλαίσιο του Προγράμματος ΔΑΜ (ΠΔΑΜ), εξαιρουμένων των πληρωμών προς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα,

- **31,1 εκατ. ευρώ**, αφορούν σε συμβουλευτικές υπηρεσίες τεχνικής βοήθειας, υπηρεσίες υποστήριξης, αξιολόγησης, κ.ά. προς εταιρείες οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες που συνδέονται με την άμεση υποστήριξη των Τελικών Δικαιούχων του Προγράμματος, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την ωρίμανση έργων του Προγράμματος (ερώτηση 3α)
- **18,5 εκατ. ευρώ**, αφορούν σε καταρτίσεις και εκπαιδεύσεις, οι οποίες υλοποιούνται από ιδιωτικούς φορείς κατάρτισης στο πλαίσιο δράσεων ανάπτυξης δεξιοτήτων και ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού (ερώτηση 3β).

Ερώτηση 4

Όλες οι πληρωμές, αντιστοιχούν σε πράξεις που έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα με πλήρη τήρηση του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου, μέσω των διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΣΠΑ 2021–2027 και σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, προμηθειών και υπηρεσιών.

Η νομιμότητα των διαδικασιών ανάθεσης, τόσο προληπτικά (προέγκριση δημοπράτησης και σύμβασης) όσο και κατασταλτικά, πραγματοποιείται από τη Διαχειριστική Αρχή. Οι δικαιούχοι του Προγράμματος (π.χ. δημόσιοι φορείς, επιμελητήρια, ΝΠΔΔ, κ.ά.) είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των διαδικασιών ανάθεσης, σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής.

Οι ανάδοχοι-εταιρείες που επιλέγονται κατόπιν ανοιχτών, διαγωνιστικών διαδικασιών του ν.4412/2016 από τους δικαιούχους του Προγράμματος ΔΑΜ, δεν μπορούν να έχουν ως κριτήριο επιλογής την εντοπιότητα.

Με εκτίμηση

Ο Διοικητής της ΕΥ ΔΑΜ

Πελοπίδας Καλλίρης

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτής ν. Κοζάνης

Παρασκευή, 2 Ιανουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς:

- Υπουργό Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, κ. Κ. Πιερρακάκη

Θέμα: «Αναπάντητα τα ερωτήματα για την απελπιστικά χαμηλή απορρόφηση του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ) και ειδικότερα για τις πληρωμές σε συμβούλους και εξ Αθηνών καταρτίσεις»

Στις 28 Σεπτεμβρίου 2025 κατέθεσα την αριθμ. 8859 Ερώτηση με θέμα «Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ): Ζητούνται απαντήσεις για την απελπιστικά χαμηλή απορρόφηση και για τις πληρωμές σε συμβούλους και εξ Αθηνών καταρτίσεις», η οποία δεν απαντήθηκε. Ως εκ τούτου, καθίσταται επιβεβλημένη η εκ νέου υποβολή του περιεχομένου και των αναπάντητων ερωτημάτων του Σεπτεμβρίου, όταν υπογράμμιζα τα κάτωθι:

«Έξι χρόνια μετά τον Σεπτέμβριο του 2019, όταν ο Πρωθυπουργός από το βήμα του ΟΗΕ ανακοίνωσε ότι μας επιβάλλει ένα τροχάδην πρόγραμμα εσπευσμένης απολιγνιτοποίησης σε αντίθεση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, και τέσσερα χρόνια από τον Νοέμβριο του 2021 όταν ο κ. Μητσοτάκης κατά την επίσκεψή του στην Κοζάνη υποσχέθηκε 7.5 δις, η **αγανάκτηση** όσων κατοίκων απέμειναν στη Δυτική Μακεδονία έχει φτάσει “στο μη περαιτέρω”.

Η **διάχυτη απογοήτευση** εντείνεται περισσότερο από το **σοκαριστικά χαμηλό ποσοστό απορρόφησης** του “Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2027” (ΠΔΑΜ - 1^ο πυλώνα του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης). Ποσοστό που -σύμφωνα με δημοσιεύματα- αυτή τη στιγμή μετά βίας αγγίζει το **3,9%**.

Ενώ, λοιπόν, τα χρόνια πέρασαν και ακόμα αγνοούνται τα πολυδιαφημισμένα αποτελέσματα του ΠΔΑΜ στην **πραγματική ζωή** των κατοίκων, **καθημερινά** -όπως έχω επανειλημμένως αναδείξει στη Βουλή- γίνομαι αποδέκτης **διαμαρτυριών** και περιγραφών ότι ακόμα και αυτό το δραματικό ποσοστό πραγματικών πληρωμών αφορά **κατά κύριο λόγο** αφενός μεν **υπηρεσίες συμβούλων**, αφετέρου **εξ αποστάσεως καταρτίσεις**, τις οποίες αμφότερες χαίρονται εταιρείες **εκτός** της περιφέρειάς μας.

Δεδομένων των ανωτέρω, σε συνέχεια της ενημέρωσης που μου έχετε παράσχει μέχρι στιγμής στη Βουλή απαντώντας σε **προηγούμενες κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις μου** για το ΠΔΑΜ, αλλά και σε συνέχεια των διαφανειών που παρουσίασε ο Αναπλ. Υπουργός κ. Παπαθανάσης στην Κοζάνη στις 3.4.2025, καθίσταται πλέον αναγκαία η ενημέρωση του Κοινοβουλίου και κατ' επέκταση κάθε πολίτη στη Δυτική Μακεδονία **ειδικά** για τα κάτωθι **συγκεκριμένα** ερωτήματα».

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1) Σε ποιους **λόγους** οφείλεται, έπειτα από την πάροδο τόσων χρόνων, το **απελπιστικά χαμηλό ποσοστό απορρόφησης** του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης;
- 2) Σε τι ύψος ανέρχονται οι **πληρωμές** που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι στιγμής από το ΠΔΑΜ, **χωρίς** να περιλαμβάνονται πληρωμές προς Φορείς Γενικής Κυβέρνησης και Φορείς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα;
- 3) Από το ανωτέρω (2) ποσό πληρωμών, σε τι ύψος ανέρχονται:
 - α) οι πληρωμές για **συμβουλευτικές** υπηρεσίες (τεχνικής βοήθειας, υπηρεσίες υποστήριξης, υπηρεσίες αξιολόγησης κ.ο.κ.);
 - β) οι πληρωμές για **εξ αποστάσεως καταρτίσεις/εκπαιδεύσεις**;
- 4) Από τα ανωτέρω (3α) και (3β) ποσά, τι ποσοστό αφορά πληρωμές σε εταιρείες που έχουν **έδρα εκτός** Δυτικής Μακεδονίας;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)